

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE – 2. DEL

KRISTIJAN MUSEK LEŠNIK

Osnovna šola na slovenskem
Bled, 11.4.2014

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Osnovna šola na slovenskem, Bled, 11.4.2014

Kristijan Musek Lešnik: Izzivi šole za 21. stoletje

kristijan.musek-lesnik@ipsos.si

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Ključni premiki, ki se bodo morali zgoditi:

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Ključni premiki, ki se bodo morali zgoditi:

1. od „prijaznosti“ proti naporu

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Ključni premiki, ki se bodo morali zgoditi:

1. od „prijaznosti“ proti naporu
2. od kvantitete proti kvaliteti

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Ključni premiki, ki se bodo morali zgoditi:

1. od „prijaznosti“ proti naporu
2. od kvantitete proti kvaliteti
3. od reprodukcije proti produkciji

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Ključni premiki, ki se bodo morali zgoditi:

1. od „prijaznosti“ proti naporu
2. od kvantitete proti kvaliteti
3. od reprodukcije proti produkciji
4. od stvari k ljudem

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Ključni premiki, ki se bodo morali zgoditi:

1. od „prijaznosti“ proti naporu
2. od kvantitete proti kvaliteti
3. od reprodukcije proti produkciji
4. od stvari k ljudem
5. od vprašanja kaj zna učitelj k vprašanju kdo je učitelj

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Ključni premiki, ki se bodo morali zgoditi:

1. od „prijaznosti“ proti naporu
2. od kvantitete proti kvaliteti
3. od reprodukcije proti produkciji
4. od stvari k ljudem
5. od vprašanja kaj zna učitelj k vprašanju kdo je učitelj
6. vrnitev k cenjenju znanja

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Premik od prijaznosti proti naporu

Osnovna šola na slovenskem, Bled, 11.4.2014

Kristijan Musek Lešnik: Izzivi šole za 21. stoletje

kristijan.musek-lesnik@ipsos.si

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Premik od prijaznosti proti naporu

- Otroci/učenci poleg prijaznega in vljudnega odnosa ter čustvene podpore rabijo tudi miselni napor

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Premik od prijaznosti proti naporu

- Otroci/učenci poleg prijaznega in vljudnega odnosa ter čustvene podpore rabijo tudi miselni napor
- Bolj kot so možgani aktivni, več sinaps se tvori

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Premik od prijaznosti proti naporu

- Otroci/učenci poleg prijaznega in vljudnega odnosa ter čustvene podpore rabijo tudi miselni napor
- Bolj kot so možgani aktivni, več sinaps se tvori
- Memoriranje in rutine ne sprožajo tvorbe novih sinaps, pač pa utrjujejo rigidne poti med nevroni in sprožajo propadanje manj rabljenih sinaps

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Premik od kvantitete proti kvaliteti

Osnovna šola na slovenskem, Bled, 11.4.2014

Kristijan Musek Lešnik: Izzivi šole za 21. stoletje

kristijan.musek-lesnik@ipsos.si

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Premik od kvantitete proti kvaliteti

- Obsedeni smo z merjenjem

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Premik od kvantitete proti kvaliteti

- Obsedeni smo z merjenjem
- Namesto, da bi spodbujali enkratnost učencev, jih ukalupljamo in standardiziramo

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Premik od kvantitete proti kvaliteti

- Obsedeni smo z merjenjem
- Namesto, da bi spodbujali enkratnost učencev, jih ukalupljamo in standardiziramo
- Učence spreminjamo v ocene na dveh nogah, pri čemer ocenjujemo „znanje“ v določenem, vnaprej napovedanem trenutku ... ki včasih nima veliko skupnega s trajnim znanjem

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Premik od kvantitete proti kvaliteti 2

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Premik od kvantitete proti kvaliteti 2

- Ali je res »leto proizvodnje« tista najpomembnejša skupna značilnost učencev v šoli ...

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Premik od kvantitete proti kvaliteti 2

- Ali je res »leto proizvodnje« tista najpomembnejša skupna značilnost učencev v šoli ...
- Kaj pa njihova znanja, vedenja, interesi, talenti???

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Premik od reprodukcije k produkciji – od pomnjenja podatkov proti kritičnemu razmišljanju

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Premik od reprodukcije k produkciji – od pomnjenja podatkov proti kritičnemu razmišljanju

- Na USB ključ za 10 EUR lahko shranimo več podatkov, kot jih bomo potrebovali za vrhunsko kariero na katerem koli poklicnem področju

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Premik od reprodukcije k produkciji – od pomnjenja podatkov proti kritičnemu razmišljanju

- Na USB ključ za 10 EUR lahko shranimo več podatkov, kot jih bomo potrebovali za vrhunsko kariero na katerem koli poklicnem področju
- USB ključ ne more presoјati, ali so podatki, ki so shranjeni na njem, veljavni, verodostojni, etični – otroci pa – in to jih moramo naučiti

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Premik od reprodukcije k produkciji – od pomnjenja podatkov proti ustvarjalnosti

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Premik od reprodukcije k produkciji – od pomnjenja podatkov proti ustvarjalnosti

- Otrokom ni treba vcepljati ustvarjalnosti – dovolj naredimo že takrat, ko jim je ne zadušimo

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Premik **od stvari k ljudem**

Osnovna šola na slovenskem, Bled, 11.4.2014

Kristijan Musek Lešnik: Izzivi šole za 21. stoletje

kristijan.musek-lesnik@ipsos.si

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Premik **od stvari k ljudem**

- Več časa kot se v šoli ukvarjamo s papirji, premo sorazmerno manj časa ostane za ukvarjanje z ljudmi

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Premik **od stvari k ljudem**

- Več časa kot se v šoli ukvarjamo s papirji, premo sorazmerno manj časa ostane za ukvarjanje z ljudmi
- Ukvarjanje s stvarmi je preprosto in predvidljivo

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Premik **od stvari k ljudem**

- Več časa kot se v šoli ukvarjamo s papirji, premo sorazmerno manj časa ostane za ukvarjanje z ljudmi
- Ukvarjanje s stvarmi je preprosto in predvidljivo
- Ukvarjanje z ljudmi je bolj zapleteno ... ampak dolgoročno veliko bolj hvaležno

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Premik od vprašanja kaj zna učitelj k
vprašanju kdo je učitelj

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Premik od vprašanja kaj zna učitelj k vprašanju kdo je učitelj

- Pomislite na najpomembnejše učitelje v vašem življenju

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Premik od vprašanja kaj zna učitelj k vprašanju kdo je učitelj

- Pomislite na najpomembnejše učitelje v vašem življenju
- Na kaj ste pomislili: KAJ so učili ali KDO/KAKŠNI so bili

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Premik od vprašanja kaj zna učitelj k vprašanju kdo je učitelj

- Pomislite na najpomembnejše učitelje v vašem življenju
- Na kaj ste pomislili: KAJ so učili ali KDO/KAKŠNI so bili
- Hladilniku je vseeno, kdo mu privije vrata – važno je, ali jih zna priviti, ali ne

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Premik od vprašanja kaj zna učitelj k vprašanju kdo je učitelj

- Pomislite na najpomembnejše učitelje v vašem življenju
- Na kaj ste pomislili: KAJ so učili ali KDO/KAKŠNI so bili
- Hladilniku je vseeno, kdo mu privije vrata – važno je, ali jih zna priviti, ali ne
- Šolarju niti približno ni vseeno, kdo ga uči – ni važno le, ali je strokovno usposobljen, pač pa tudi, kdo je

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Vrnitev k cenjenju znanja

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Vrnitev k cenjenju znanja

*Now, I don't claim to be an A student
But I'm trying to be
For maybe by being an A student, baby
I can win your love for me*

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Vrnitev k cenjenju znanja

*Now, I don't claim to be an A student
But I'm trying to be
For maybe by being an A student, baby
I can win your love for me*

Pesem „What a wonderfull world“ je bila uspešnica med mladimi ... si predstavljate današnjo reakcijo na takšno besedilo?

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Vrnitev k cenjenju znanja

*Now, I don't claim to be an A student
But I'm trying to be
For maybe by being an A student, baby
I can win your love for me*

Pesem „What a wonderfull world“ je bila uspešnica med mladimi ... si predstavljate današnjo reakcijo na takšno besedilo?

Koliko danes veljajo „piflarji“?
(posledica dejstva, da smo
zamenjali znanje z ocenami)

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Osnovna šola na slovenskem, Bled, 11.4.2014

Kristijan Musek Lešnik: Izzivi šole za 21. stoletje

kristijan.musek-lesnik@ipsos.si

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Katera vprašanja bi si bilo smiselno zastaviti, da bi lahko opravljali svoje poslanstvo v 21. stoletju?

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Katera vprašanja bi si bilo smiselno zastaviti, da bi lahko opravljali svoje poslanstvo v 21. stoletju?

Zakaj smo tu? Zakaj smo šola?

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Katera vprašanja bi si bilo smiselno zastaviti, da bi lahko opravljali svoje poslanstvo v 21. stoletju?

Zakaj smo tu? Zakaj smo šola?

1. da počnemo, kar nam naroča Ministrstvo, kurikulum in učni načrti, ali

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Katera vprašanja bi si bilo smiselno zastaviti, da bi lahko opravljali svoje poslanstvo v 21. stoletju?

Zakaj smo tu? Zakaj smo šola?

1. da počnemo, kar nam naroča Ministrstvo, kurikulum in učni načrti, ali
2. da opravljamo svoje vzgojno-izobraževalno poslanstvo, tako kot ga razumememo mi in tako kot se nam zdi smiselno in skladno z zdravo pametjo (seveda pa v okviru predpisov).

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Katera vprašanja bi si bilo smiselno zastaviti, da bi lahko opravljali svoje poslanstvo v 21. stoletju?

Zakaj smo tu? Zakaj sem učitelj/ica?

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Katera vprašanja bi si bilo smiselno zastaviti, da bi lahko opravljali svoje poslanstvo v 21. stoletju?

Zakaj smo tu? Zakaj sem učitelj/ica?

1. Zakaj poučujem?

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Katera vprašanja bi si bilo smiselno zastaviti, da bi lahko opravljali svoje poslanstvo v 21. stoletju?

Zakaj smo tu? Zakaj sem učitelj/ica?

1. Zakaj poučujem?
2. Kaj učim otroke in kaj jim zapustim?

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Katera vprašanja bi si bilo smiselno zastaviti, da bi lahko opravljali svoje poslanstvo v 21. stoletju?

Zakaj smo tu? Zakaj sem učitelj/ica?

1. Zakaj poučujem?
2. Kaj učim otroke in kaj jim zapustim?
3. Kako učim otroke in kaj jim zapustim?

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Katera vprašanja bi si bilo smiselno zastaviti, da bi lahko opravljali svoje poslanstvo v 21. stoletju?

Zakaj smo tu? Zakaj sem učitelj/ica?

1. Zakaj poučujem?
2. Kaj učim otroke in kaj jim zapustim?
3. Kako učim otroke in kaj jim zapustim?
4. Kako se ob tem počutim?

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Katera vprašanja bi si bilo smiselno zastaviti, da bi lahko opravljali svoje poslanstvo v 21. stoletju?

Ali bi bilo dobro v šole vrniti zdravo pamet? (In kako)

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Katera vprašanja bi si bilo smiselno zastaviti, da bi lahko opravljali svoje poslanstvo v 21. stoletju?

Ali bi bilo dobro v šole vrniti zdravo pamet? (In kako)

Kaj vemo o možganih: krepi sinapse.

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Katera vprašanja bi si bilo smiselno zastaviti, da bi lahko opravljali svoje poslanstvo v 21. stoletju?

Ali bi bilo dobro v šole vrniti zdravo pamet? (In kako)

Kaj vemo o možganih: krepite sinapse.

Kaj vemo o roki: krepite roko.

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Katera vprašanja bi si bilo smiselno zastaviti, da bi lahko opravljali svoje poslanstvo v 21. stoletju?

Ali bi bilo dobro v šole vrniti zdravo pamet? (In kako)

Kaj vemo o možganih: krepite sinapse.

Kaj vemo o roki: krepite roko.

Športni karton? Koliko hrane si šolarji pridelajo sami?

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Katera vprašanja bi si bilo smiselno zastaviti, da bi lahko opravljali svoje poslanstvo v 21. stoletju?

Ali bi bilo dobro v šole vrniti zdravo pamet? (In kako)

Kaj vemo o možganih: krepite sinapse.

Kaj vemo o roki: krepite roko.

Športni karton? Koliko hrane si šolarji pridelajo sami?

Kako šolo (bolj) osmisliti in povezati z življenjem?

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Katera vprašanja bi si bilo smiselno zastaviti, da bi lahko opravljali svoje poslanstvo v 21. stoletju?

Ali je življenje v šolah prenormirano?

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Katera vprašanja bi si bilo smiselno zastaviti, da bi lahko opravljali svoje poslanstvo v 21. stoletju?

Ali je življenje v šolah prenormirano?

Posledica 1: pretesne norme utesnjujejo in omejujejo najboljše in najbolj ustvarjalne učitelje

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Katera vprašanja bi si bilo smiselno zastaviti, da bi lahko opravljali svoje poslanstvo v 21. stoletju?

Ali je življenje v šolah prenormirano?

Posledica 1: pretesne norme utesnjujejo in omejujejo najboljše in najbolj ustvarjalne učitelje

Posledica 2: hipernormiranost je najbolj po godu najmanj ustvarjalnim in velikokrat tudi najmanj dobrim učiteljem.

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Katera vprašanja bi si bilo smiselno zastaviti, da bi lahko opravljali svoje poslanstvo v 21. stoletju?

PREDVSEM PA!!!

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Katera vprašanja bi si bilo smiselno zastaviti, da bi lahko opravljali svoje poslanstvo v 21. stoletju?

Ali se preveč ukvarjamo s preširokimi vprašanji?

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Katera vprašanja bi si bilo smiselno zastaviti, da bi lahko opravljali svoje poslanstvo v 21. stoletju?

Ali se preveč ukvarjamo s preširokimi vprašanji?

Ukvarjamo se z družbo in njenimi tegobami.

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Katera vprašanja bi si bilo smiselno zastaviti, da bi lahko opravljali svoje poslanstvo v 21. stoletju?

Ali se preveč ukvarjamo s preširokimi vprašanji?

Ukvarjamo se z družbo in njenimi tegobami.

Ukvarjamo se s šolskim sistemom.

IZZIVI ŠOLE ZA 21. STOLETJE

Katera vprašanja bi si bilo smiselno zastaviti, da bi lahko opravljali svoje poslanstvo v 21. stoletju?

Ali se preveč ukvarjamo s preširokimi vprašanji?

Ukvarjamo se z družbo in njenimi tegobami.

Ukvarjamo se s šolskim sistemom.

Edini prostor, kjer lahko res veliko naredimo za izboljšanje družbe in šolstva, so naše šole in učilnice!!!

Non scolae sed vitae discimus

Seneca

HVALA ZA POZORNOST

Osnovna šola na slovenskem, Bled, 11.4.2014

Kristijan Musek Lešnik: Izzivi šole za 21. stoletje

kristijan.musek-lesnik@ipsos.si